

**Espai Natural de les
Guillerries-Savassona**

PROJECTE DE RECUPERACIÓ AMBIENTAL I MILLORA DE L'ESTAT ECOLÒGIC DE LA RIERA MAJOR: PONT DE FABREGUES – DESEMBOCADURA

Eliminació de Robinies

(Sant Sadurní d'Osormort - Vilanova de Sau)

[Acord de custòdia fluvial ACA110/18/00008](#)

Consorci de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona

Febrer 2025

ÍNDEX

I. MEMÒRIA

1. Introducció	4
2. Objecte bàsic del projecte	5
3. Àmbit i localització del projecte	
3.1. Localització geogràfica	5
4. Antecedents	6
5. Objectius i justificació del projecte	8
6. Descripció de les actuacions a realitzar	
6.1. Eliminació d'espècies invasores	8

II. PRESSUPOST

1. Estat d'amidaments	14
2. Preus bàsics	14
3. Preus d'unitats de treball	14
4. Pressupost total d'execució	15

I. MEMÒRIA

1. INTRODUCCIÓ

La recuperació d'espais fluvials es pot dur a terme a diferent escala temporal i de recursos assignats en funció de les potencialitats del medi i dels objectius finals a assolir. La **restauració ambiental** és el conjunt d'activitats encaminades a retornar el sistema fluvial a l'estat anterior a la seva alteració. És a dir, la restitució de l'estructura de l'ecosistema fluvial i dels seu funcionament, d'acord amb els processos i amb la dinàmica equivalents a les condicions naturals, eliminant tots els impactes i pressions associats a l'espai fluvial, i amb capacitat d'automanteniment i assoliment d'un equilibri dinàmic.

Atès que, a vegades, la restauració de l'estat natural dels rius no és sempre possible o convenient, es poden plantejar intervencions més modestes que iniciarien un procés de **recuperació ambiental**, entès com a la restitució parcial de l'estructura i/o dels processos naturals en la mesura en què siguin compatibles amb els usos actuals de l'espai fluvial, inclosa la plana d'inundació, és a dir, amb certes limitacions imposades per les pressions existents. A través de la recuperació ambiental es pot recuperar part o totalment el funcionament ecològic del curs fluvial.

A l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona hi ha múltiples rieres i torrents que es caracteritzen per dur-hi aigua tot l'any, i per configurar entorns naturals d'especial interès. Al sector sud de l'espai en destaca la riera Major, que prové del Montseny i que és un afluent del Ter. En aquesta riera s'han realitzat, en els dos darrers anys, diverses actuacions per resoldre problemes de connectivitat del tram fluvial que transcorre dins l'espai natural.

El projecte de **Recuperació ambiental i millora de l'estat ecològic de la riera Major: tram Pont de Fabregues – desembocadura** ens informe de:

- Els antecedents i objectius generals de les actuacions descrites
- La localització de les zones d'actuació
- La descripció de totes les actuacions definides
- El cost de les accions a realitzar

El projecte presentat pretén assolir una recuperació ambiental de la riera Major, i la seva redacció s'ha fet seguint els següents manuals de referència de l'Agència Catalana de l'Aigua:

- 5B1. Contingut de Projectes, que estableix els criteris per a la redacció de projectes de gestió, conservació i recuperació d'espais fluvials, i que pretén donar unes bases per a la redacció de projectes d'aquesta tipologia.
- 5B2. Fitxes tipus d'actuacions de recuperació d'espais fluvials, amb les característiques i prescripcions bàsiques de les actuacions més emprades en aquest tipus de projectes.
- Criteris tècnics per a l'execució de treballs de manteniment i conservació de lleres públiques.

- Zonificació de l'espai fluvial. Criteris de determinació de lleres naturals i lleres de domini privat.
- Taula de tarifes de Forestal Catalana, SA aplicables a les actuacions de conservació i manteniment de lleres públiques de l'Agència Catalana de l'Aigua al districte de conca fluvial de Catalunya.

2. OBJECTE BÀSIC DEL PROJECTE

El projecte té com a objecte bàsic la recuperació ambiental de la riera Major en un tram que transcorre pel municipi de Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau, entesa com la restitució parcial de l'estructura i/o dels processos naturals en la mesura en què siguin compatibles amb els usos actuals de l'espai fluvial.

Aquest objecte bàsic d'actuació:

1. La gestió de la vegetació autòctona i al·lòctona

3. ÀMBIT I LOCALITZACIÓ DEL PROJECTE

3.1. Localització geogràfica

El projecte forma part d'un pla de recuperació ambiental de la riera Major, que neix al municipi de Viladrau i desemboca al riu Ter al municipi de Vilanova de Sau. Per tant, la riera pertany a la conca del Ter i recull les aigües del vessant nord del massís del Montseny.

Localització geogràfica de la riera Major:

- Municipis: Viladrau - Sant Sadurní d'Osormort - Vilanova de Sau
- Comarques: Osona
- Província: Barcelona - Girona

Concretament, el projecte executiu es localitza al tram de la riera Major delimitat entre el pont de Fabregues (coordenades UTM X: 446.535 - Y: 4.636.713) fins al aiguabarreig amb el riu Ter (X: 452.153 - Y: 4.646.336). Aquest tram es troba al municipi de Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau .

Resum de les dades d'ubicació del tram d'actuació (figura 1):

- Conca del Ter
- Curs mig
- Sistema fluvial: afluent
- Ubicació del tram dins de la seva conca: tram mig i final,
- Municipi: Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau
- Longitud del tram: de 16.180 metres

Fig. 1. Tram d'actuació a la riera Major

4. ANTECEDENTS

A la tardor del 2017 es va executar un projecte de retirada de la resclosa del Molí Bojons, una antiga construcció de 3 metres d'alçada, un gruix de 0,8 m i una longitud de 29 m. Aquesta presa es trobava adjacent a un sistema rocallós natural.

Aquesta resclosa havia quedat totalment reblerta després d'anys d'acumulació de sediments, i havia perdut completament la seva funcionalitat. Gran quantitat dels sediments acumulats procedien de les obres realitzades per a l'ampliació de l'eix transversal (C-25).

A més, aquesta resclosa produïa certs danys ambientals sobre la riera, perquè impedia la connectivitat longitudinal de la mateixa. Per tant, els seus efectes eren importants tant a nivell d'afectació sobre la dinàmica de sòlids transportats per la riera (modificant la seva morfologia), com a nivell ecològic, atès que actuava de barrera impeding el pas de la fauna aquàtica cap als altres trams de la riera.

Aquest fet va motivar l'acord de custòdia (ACA110/18/00008) amb l'ACA del tram de la Riera Major inclòs dins del E:N Guillerics – Savassona. Posteriorment ens vàrem acollir a la convocatòria de subvencions per a recuperació de riberes de rius i zones humides amb acords de custòdia fluvial la resolució TES/90/2018 de 25 de gener. Encaminada a la retirada de sediments i a fer tractaments sobre la *Robinia Pseudoacacia*.

A part de la resclosa, en aquesta zona també es van detectar dues problemàtiques addicionals, que s'afrontaran amb el present projecte:

a) Una abundància de robínia (*Robinia pseudoacacia*), espècie arbòria fortament invasora i que es podria substituir a les zones potencials de bosc de ribera.

b) La presència del cranc senyal, espècie invasora que Afecten als macroinvertebrats, la vegetació i els peixos, per devorar les seves postes. El seu impacte es produïx principalment sobre el cranc autòcton (*Austropotamobius pallipes*), en ser portador de l'afanomicosi. Això té implicacions amb la pesca, atès que la presència de pescadors o estris que hagin estat en contacte amb espores del fong causant d'aquesta malaltia poden ajudar a la seva dispersió. Cal combatre el cranc senyal per impedir que arribi als trams de la riera Major on encara hi ha cranc autòcton.

5. OBJECTIUS I JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

A partir de les quatre línies d'actuació definides al projecte, s'estableixen els següents objectius generals:

Línies d'actuació	Objectius generals
1. Gestió de la vegetació autòctona i al·lòctona	▪ Reduir el risc de desbordament del curs fluvial i augmentar l'estabilitat enfront pertorbacions en zones amb usos consolidats (2A) ▪ Millorar ecològicament i paisatgística l'espai a recuperar mitjançant la introducció de nous elements vegetals autòctons (2B)

Per a cada un dels objectius generals, s'estableixen els següents objectius específics:

Objectius generals	Objectius específics
1 - 2	▪ Fomentar i millorar la diversitat, l'estructura i la composició de la vegetació de ribera ▪ Preservar i potenciar els elements vegetals autòctons enfront dels introduïts i/o al·lòctons

6. DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS A REALITZAR

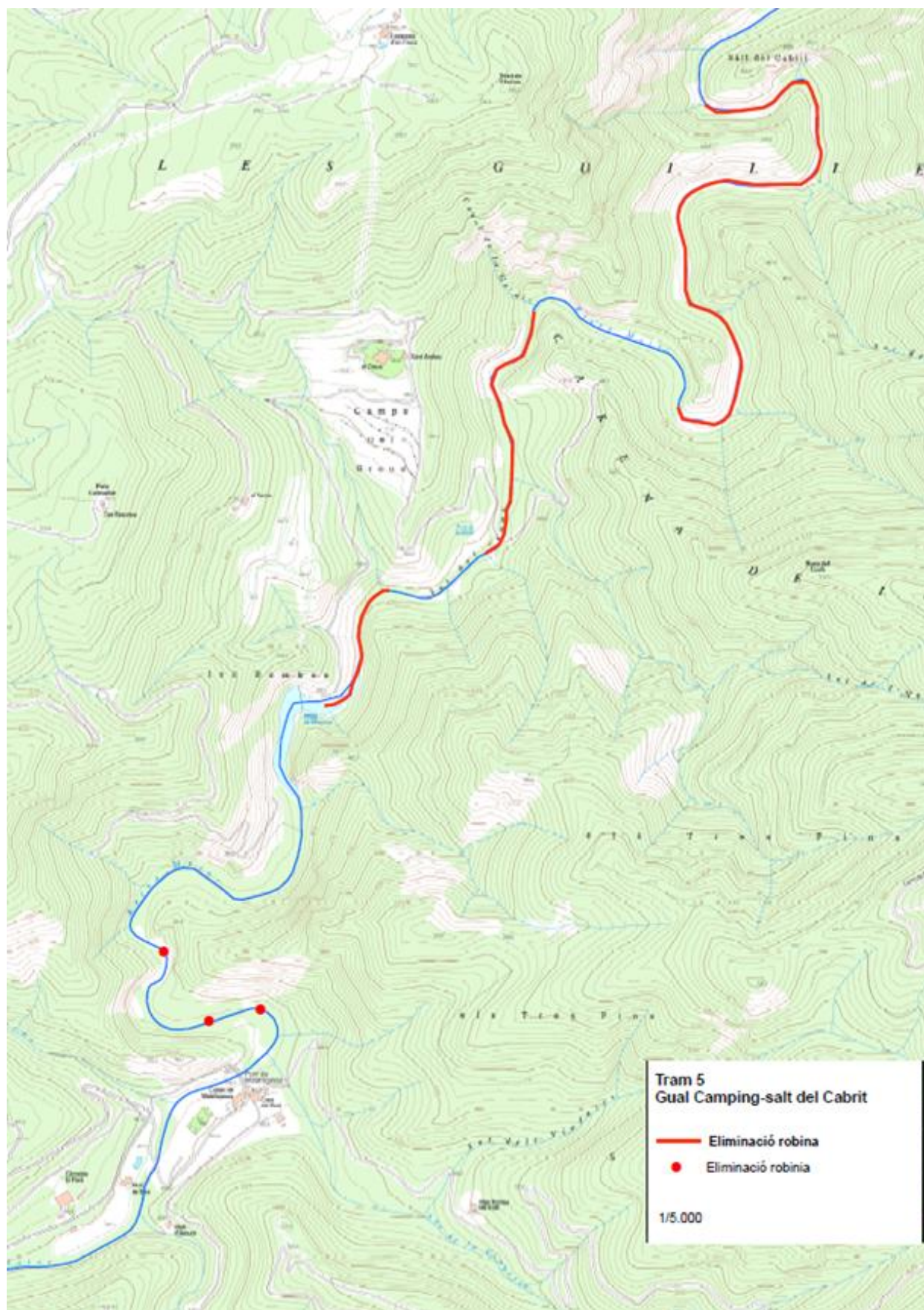
6.1. Eliminació d'espècies de flora invasores

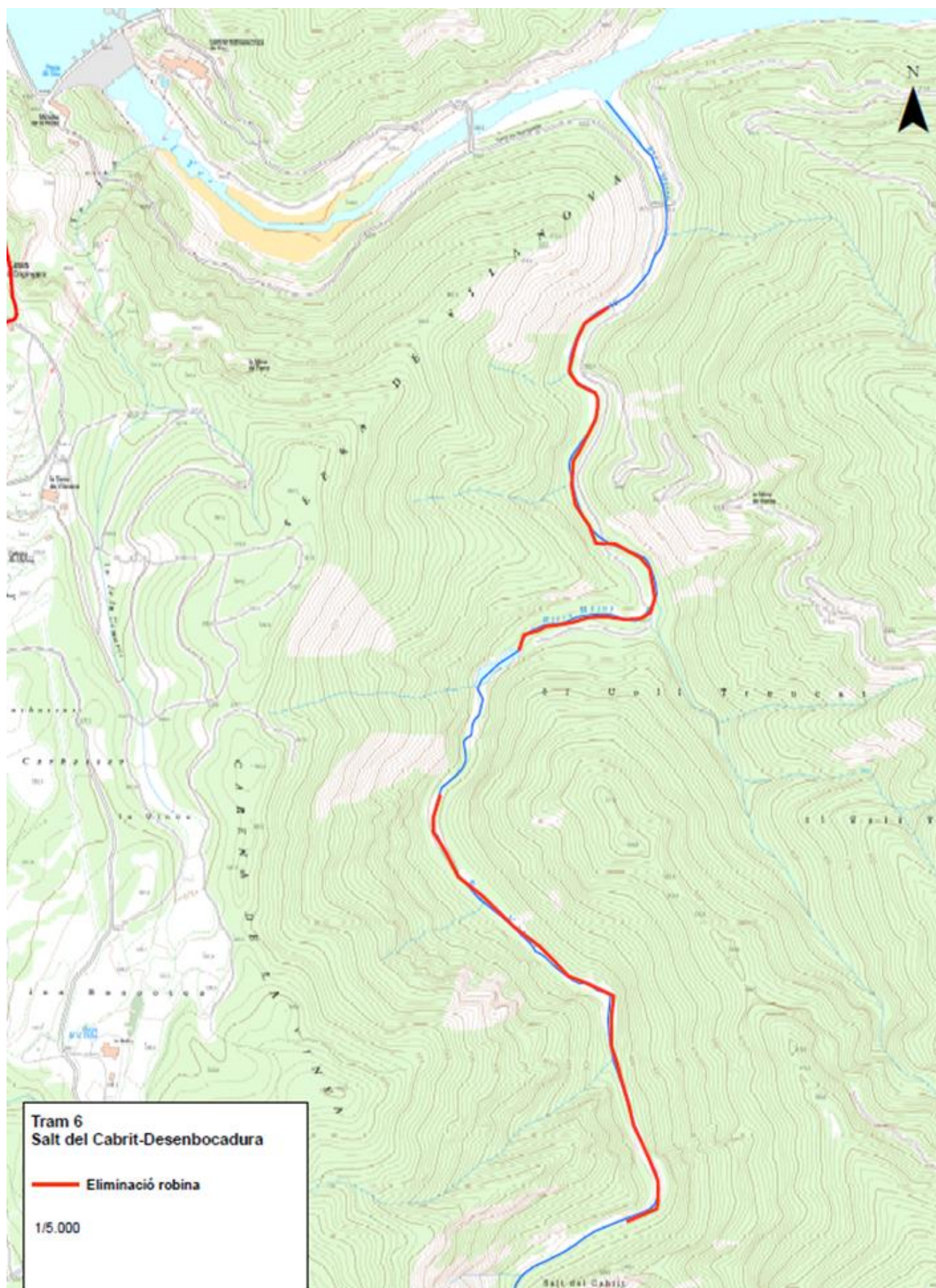
Les zones a actuar es defineixen en diferents trams:

Es realitzarà un repàs de les zones tractades en anys anteriors (Tram 1,2,3,4: Pont de Fàbregues – Gual del Càmping) i es realitzarà de nou, els trams finals de la riera Major (5 i 6)

Tram 5 i 6 (6,15 km), del gual del càmping a la desembocadura.

Descripció

- a) Eliminació d'espècies invasores com l'acàcia en hàbitats de ribera, amb substitució per bosc de ribera autòcton. Aquesta actuació inclou l'eliminació puntual d'acàcies presents als marges de la riera.

Prescripcions tècniques

- Els tractaments es realitzaran a la primavera i a la tardor.
- La manera més eficaç d'eliminar l'acàcia és a partir de la injecció localitzada d'herbicida a la soca o a la base del tronc. La direcció d'obra determinarà el producte a utilitzar.
- Primer es tractaran les soques d'acàcia i quan s'observi la mort de l'arbre, es tallarà. D'aquesta manera s'evita la rebrotada d'arrel.

Quadre resum accions:

Objectius	Accions conservació	Breu descripció
1 Millora del bosc de Ribera	1.1 Eliminació de especies invasores	Eliminació de robínia pseudoacacia.

II. PRESSUPOST

1. ESTAT D'AMIDAMENTS

Tipus d'actuació	Amidament	Unitat
A1: Eliminació d'espècies invasores (acàcies)	46	jornals

2. PREUS BÀSICS

Descripció	Cost horari (€/h)
Equip de 3 persones (Oficial forestal amb carnet d'aplicador de fitosanitaris +2 peons forestals) inclou eines i productes necessaris pel tractament de acàcies.	75

3. PREUS D'UNITATS DE TREBALL

ELIMINACIÓ D'ESPÈCIES AL·LÒCTONES (Robinia pseudoacacia)

Actuació	Cost horari (€/h)	Cost unitari (€/jornal)
Equip de 3 persones (Oficial forestal amb carnet d'aplicador de fitosanitaris +2 peons forestals) inclou eines i productes necessaris pel tractament de acàcies.	75,00	600,00

4. PRESSUPOST TOTAL D'EXECUCIÓ

Treball	Amidaments (m) (jornals) (ut)	Cost unitari (m) (jornal) (ut)	Cost total (€)
Eliminació d'espècies invasores, tram 5-6 (acàcies) inclou manteniment de les zones ja tractades	50	600	30.000,00
PRESSUPOST D'EXECUCIÓ MATERIAL (€)			30.000,00
IVA (21%) (€)			6.300,00
TOTAL PRESSUPOST PER CONTRACTE (€)			36.300,00

El pressupost per contracte puja a **TRENTA SIS MIL TRES CENTS EUROS**, IVA inclòs (**36.300,00 €**).

EL TÈCNIC REDACTOR,

Martí Comellas Serra

Vilanova de Sau, 4 de febrer de 2025